

INŠTRUKCIA
15/2020
MINISTERSTVA SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 25. júna 2020

č. 24119/2020/42,

ktorou sa ustanovujú princípy určovania voľných miest sudcov na súdoch

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na účely riadneho uplatňovania zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zabezpečenia transparentnosti určovania voľných miest sudcov na súdoch ustanovuje:

Čl. 1

Základné ustanovenia

(1) Táto inštrukcia sa vzťahuje na

- a) ministerstvo,
- b) okresné sudy, krajské sudy a Špecializovaný trestný súd (ďalej len „sudy“).

(2) Táto inštrukcia upravuje

- a) princípy určovania voľných miest sudcov na súdoch,
- b) proces určovania voľných miest sudcov.

(3) Tam, kde táto inštrukcia používa pojem predseda krajského súdu, rozumie sa tým aj predseda Špecializovaného trestného súdu.

Čl. 2

Princípy určovania voľných miest sudcov

Princípy určovania voľných miest sudcov na súdoch sú zoradené hierarchicky podľa toho, v akom poradí sa pri určovaní voľných miest sudcov na súdoch uplatňujú.

Čl. 3

Princíp č. 1

(1) Určovanie voľných miest sudcov na súdoch ministerstvom je podmienené hodnotou záväzného limitu počtu miest sudcov pre civilnú časť kapitoly ministerstva, ktorý určuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky na príslušný rozpočtový rok.

(2) Voľné miesto sudcu vrátane hosťujúceho sudcu sa na súd určí, ak to dovoľuje záväzný ukazovateľ štátneho rozpočtu stanovený Ministerstvom financií Slovenskej republiky na príslušný rozpočtový rok.

Čl. 4

Princípy č. 2 a 3

(1) Určenie voľného miesta sudcu na súde vychádza z porovnania optimálneho počtu miest sudcov na súde k plánovanému počtu miest sudcov na súde a k počtu už určených miest sudcov na súde a ku skutočnému počtu miest sudcov na súde.

(2) Optimálny počet miest sudcov na súde sa pre potreby určovania voľných miest sudcov na súdoch podľa čl. 10 určuje v súlade s Metodikou určovania počtu miest sudcov na súdoch na základe modelu využívajúceho kľúčové ukazovatele Európskej komisie pre efektívnu justíciu (ďalej len „metodika“). Metodiku ministerstvo zverejňuje na svojom webovom sídle.

(3) Voľné miesto sudcu sa na súd určí, ak plánovaný počet miest sudcov na tomto súde klesne alebo by mal klesnúť pod optimálny počet miest sudcov určený na tomto súde.

(4) Voľné miesto sudcu sa na súd neurčí, ak plánovaný počet miest sudcov na tomto súde prevyšuje optimálny počet miest sudcov určených pre tento súd.

Čl. 5

Princíp č. 4

(1) Pri rozhodovaní o určení, zrušení alebo zachovaní počtu voľných miest sudcov na súde sa vždy zohľadňuje očakávaný úbytok alebo prírastok počtu sudcov na tomto súde v danom kalendárnom roku, ktorý môže alebo nemusí znamenať zánik určeného miesta sudcu na súde.

(2) Pri úbytku počtu sudcov na súde, ktorý má alebo nemá za následok zánik určeného miesta sudcu, sa neuplatňuje princíp automatického určenia voľného miesta (princíp „kus“ za „kus“).

Čl. 6

Princípy č. 5 a 6

(1) Pri uplatnení princípov podľa čl. 4 sa prioritne porovnáva optimálny počet miest sudcov na súde k plánovanému počtu miest sudcov na tomto súde. Plánovaný počet miest sudcov v sebe zahŕňa už v minulosti určené voľné miesta sudcov, čo znamená, že po uskutočnení celého procesu obsadenia voľných miest sudcov na základe výberového konania je predpoklad, že tieto voľné miesta budú obsadené a plne funkčné.

(2) Určené voľné miesta sudcov, na ktoré už prebehli výberové konania a boli vybraní úspešní uchádzači alebo Súdna rada Slovenskej republiky už rozhodla o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti týchto kandidátov a o ich pridelení na príslušný súd, nemožno zrušiť.

(3) Určené voľné miesta sudcov, na ktoré ešte neboli vybraní úspešní uchádzači alebo Súdna rada Slovenskej republiky ešte nerozhodla o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti týchto kandidátov a o ich pridelení na príslušný súd, možno zrušiť, ak plánovaný počet miest sudcov na tomto súde prevyšuje optimálny počet miest sudcov stanovený pre tento súd.

Čl. 7 Princíp č. 7

(1) Pri uplatnení princípov podľa čl. 4 sa následne porovnáva optimálny počet miest sudcov na súde ku skutočnému počtu miest sudcov na tomto súde, v rámci ktorého je identifikovaná dočasná

- a) absencia sudcov (napríklad materská dovolenka, rodičovská dovolenka, pracovná neschopnosť presahujúca šesť týždňov, prerušenie výkonu funkcie sudcu na účel výkonu inej verejnej funkcie, prerušenie výkonu funkcie sudcu z rodinných a osobných dôvodov, členstvo v hodnotiacej komisii, sťaž, dočasné pridelenie na iný súd, dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu), ktorá oslabuje výkon súdnictva na tomto súde,
- b) výpomoc vo forme dočasného pridelenia z iného súdu a výkonu funkcie hosťujúceho sudcu, ktorá naopak posilňuje výkon súdnictva na tomto súde.

(2) Na situácie, ktoré oslabujú výkon súdnictva na okresnom súde v rámci skutočného počtu miest sudcov na súde sa namiesto určenia voľného miesta sudcu využije inštitút hosťujúceho sudcu. Na tento účel sa určí primeraný počet voľných miest hosťujúcich sudcov pre obvod príslušného krajského súdu. Na situácie, ktoré oslabujú výkon súdnictva na krajskom súde, sa v týchto prípadoch prioritne využije inštitút dočasného pridelenia sudcu z iného súdu.

(3) Ministerstvo môže predsedovi krajského súdu odporučiť počet voľných miest hosťujúcich sudcov pre konkrétny okresný súd v obvode krajského súdu. Predseda krajského súdu určené voľné miesto hosťujúceho sudcu pre obvod krajského súdu môže využiť v rámci obvodu na riešenie situácií oslabujúcich výkon súdnictva na príslušnom okresnom súde.

Čl. 8 Princíp č. 8

(1) Určovaním voľných miest sudcov musí byť zachovaná stabilita a funkčnosť predovšetkým súdov s počtom sudcov neprevyšujúcim 10 sudcov.

(2) Pre sudy s počtom sudcov neprevyšujúcich 10 sudcov platí, že ak už bolo určené voľné miesto sudcu a plánovaný počet miest sudcov prevyšuje optimálny počet miest sudcov určený pre tento súd len o jedno miesto, takto určené voľné miesto nemožno zrušiť.

Čl. 9 Princíp č. 9

(1) Určovaním voľných miest sudcov musí byť zachovaná stabilita a funkčnosť súdov aj v prípade zániku miest sudcov zo zákonných dôvodov a prerušením výkonu funkcie sudcu z dôvodu odchodu do starobného dôchodku.

(2) Ak je na súde predpoklad, že v období do pol roka od určenia voľných miest sudcov podľa čl. 10, prípadne v danom kalendárnom roku dôjde k úbytku počtu sudcov, ktorý má za následok zánik miesta sudcu, a na tomto súde už sú určené voľné miesta sudcov aj nad rámec optimálneho počtu miest sudcov, tieto určené voľné miesta nemožno zrušiť.

(3) Situácia spojená so zánikom už určených miest sudcov na súde zo zákonných dôvodov podľa odseku 1 rieši posúdením potreby určiť voľné miesto sudcu na tomto súde až vtedy, ak takáto situácia nastane alebo bola ministerstvu vopred oznámená.

Čl. 10

Proces určovania voľných miest sudcov

(1) Určovanie voľných miest sudcov na súdoch ministerstvom sa vykonáva dvakrát v kalendárnom roku, a to v marci a v septembri. Vo výnimočných prípadoch sa určovanie voľných miest sudcov môže vykonať aj mimo uvedených termínov (napríklad z dôvodu masívneho odchodu sudcov a pod.).

(2) Ministerstvo osloví v dostatočnom predstihu pred dátumom určovania počtu voľných miest sudcov predsedov krajských súdov s požiadavkou na predkladanie žiadostí o určenie voľných miest sudcov v obvode krajského súdu vo forme štandardizovaného formulára, ktorý formálne zjednotí požiadavky súdov na určenie voľných miest tak, aby odrážali princípy určovania voľných miest, uľahčili rozhodovací proces a urobili spôsob určovania voľných miest sudcov na súde transparentným. Uvedený postup sa primerane použije aj pre výnimočné prípady podľa odseku 1.

(3) Vedenie ministerstva na základe žiadostí predsedov krajských súdov vypracuje návrh na určenie alebo zrušenie voľného miesta sudcu do desiatich pracovných dní od termínu na predkladanie žiadostí. Návrh oznámi písomne všetkým predsedom krajských súdov tak, aby bolo zrejmé, aké požiadavky na určenie voľných miest sudcov alebo zachovanie už určených miest sudcov súdy predložili a ako o ich žiadosti vedenie ministerstva predbežne rozhodlo.

(4) Predsedovia krajských súdov sa môžu k návrhu ministerstva vyjadriť do piatich pracovných dní od dátumu jeho oznámenia krajským súdom. Nevyjadrenie sa v tejto lehote znamená súhlas s návrhom ministerstva.

(5) Vyjadrenia súdov k návrhu ministerstva sa posudzujú vedením ministerstva individuálne, a ak je to potrebné, v súčinnosti s predsedami dotknutých súdov.

(6) Vedenie ministerstva následne určí voľné miesta sudcov na súdoch a túto informáciu písomne oznámi všetkým predsedom krajských súdov a zverejní na webovom sídle ministerstva.

Čl. 11

Táto inštrukcia nadobúda účinnosť 1. júla 2020.

Mária Kolíková v. r.
ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky